

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Villkorlighet 2023

Mirka Holmén och Hanna Muilu

Utbildning om åkerstödansökan 2023 för kommuner, NTM-centraler, rådgivare och övriga intressentgrupper

14.3.2023

Presentationens uppbyggnad 1/3

- Allmänt om villkorligheten
- Klimat och miljö
 - Begränsning av klimatförändringar och anpassning till klimatförändringar
 - Gaec 1 Permanent gräsmark
 - Gaec 2 Skydd av torvmark
 - Gaec 3 Förbud mot bränning av stubb
 - Vattenskydd
 - SMR 1 Vattenramdirektivet
 - Fosforgödsling
 - Anmälningar och tillstånd som gäller uttag av vatten
 - Förbud mot förorening av mark
 - Förbud mot förorening av grundvatten
 - Miljötillstånd/anmälningar som rör djurstallar
 - SMR 2 Nitratdirektivet
 - Användning och hantering av stallgödsel
 - Gaec 4 skyddsremsor

Presentationens uppbyggnad 2/3

- Markvård
 - Gaec 5 Skyddsremсор på lutande marker
 - Gaec 6 Minimikrav för marktäckning
 - Gaec 7 Växtföljd
- Biologisk mångfald och landskap | (skydd och kvalitet)
 - SMR 3 Bevarande av vilda fåglar (Fågeldirektivet)
 - SMR 4 Bevarande av livsmiljöer (Habitatdirektivet)
 - Gaec 8 Icke-produktiva arealer, landskapselement, förbud mot beskärning av träd, bekämpning av flyghavre och lokor
 - Gaec 9 Permanenta Naturgräsmarker
- Folkhälsa och växtskydd
 - Växtskyddsmedel
 - SMR 7 Användning av växtskyddsmedel (EU Växtskyddsförordning)
 - SMR 8 Växtskydd (Bekämpningsmedelsdirektivet)

Presentationens uppbyggnad 3/3

- Villkorligheten i ansökan om åkerstöd i Vipu
- Sammandrag

Villkorlighet: bakgrund och syfte

- Villkorligheten ersatte dagens tvärvillkor och förgröningsstöd. I helheten ingår dessutom fler krav än tidigare som främjar miljö- och klimatmålen.
 - Jordbrukarna får inget särskilt stöd för uppfyllande av villkorlighetskraven, så de kostnader och inkomstbortfall som de medför ska betalas av jordbrukarna utan kompensation.
- Villkorligheten är ett krav för att man ska få EU:s helfinansierade direkta stöd och delfinansierade jordbrukarsättningar för landsbygdsutveckling till fullt belopp.
 - En del av villkorlighetskraven gäller även de nordliga hektarstöden
- Påföljderna av försummelse av villkorligheten gäller alla jordbrukarstöd. Om försummelsen beror t.ex. på en förseelse som riktar sig mot jordbruksmark, riktas stödavdraget till både arealbaserade och djurbaserade stöd.

Villkorlighet: bakgrund och syfte

- Syftet med villkorligheten är att
 1. främja ett hållbart jordbruk genom att göra stödtagarna mer medvetna om kraven
 2. få CAP att bättre svara mot samhällets förväntningar.
- Villkorligheten består av
 1. krav på god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden (GAEC) som fastställs av medlemsstaterna på grundval av bestämmelserna i förordningen om strategiska planer
 2. föreskrivna verksamhetskrav (SMR) som är unionsrättsliga krav på miljö, folkhälsa, växtskydd, djurhälsa och djurskydd.

Guiden om villkorlighet har publicerats www.livsmedelsverket.fi/villkorlighet

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

GAEC1 Bevarande av permanent gräsmark

- Kravet gäller alla jordbrukare, även jordbrukare som bedriver ekologisk produktion.
- Om andelen permanent gräsmark minskar med över 5 % av referensandelen som fastställts i Finlands strategiplan, införs återställande av permanent gräsmark
 - Referensår 2018
 - Mängden permanent gräsmark i förhållande till jordbruksmarken granskas på riksnivå
- Permanent gräsmark är mark som utnyttjas till att odla gräs eller andra vallfoderväxter, och som inte har ingått i växtföljden på gården på minst fem år
 - Skiftet omvandlas till permanent gräsmark det sjätte året, då man under sex på varandra följande år har anmält växter som ackumulerar gräsmarksår

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

**GAEC 2 Torvmark och annan mark än
torvmark (nationellt tilläggskrav) som
tagits ur annan användning till
jordbruksmark**

Areal som tagits ur annan användning till jordbruksmark

- Torvmark och annan areal som efter 2022 omvandlats från någon annan användning till jordbruksmark genom röjning eller på något annat sätt samt arealer som tidigare använts inom torvproduktion ska ha permanent vallbestånd.
 - Arealerna får inte plöjas.
 - Vallbeståndet kan förnyas enbart genom direktsådd eller lätt bearbetning, så att det nya beståndet sås omedelbart efter att det tidigare beståndet har bearbetats.

- Kravet på permanent gräsmark gäller inte
 - nya arealer enligt ägoregleringsbeslut
 - ett skifte som är odlingsdugligt 31.12.2022
 - förändringar som förbättrar basskiftets form och undanröjande av hinder för jordbrukarverksamhet
 - Arealen ska angränsa till ett befintligt basskifte
 - Förändringen är mindre än 0,5 hektar och högst 5 % av basskiftets areal.

Kraven på torvmarker från och med 2025

- Från en torvmarksareal som är jordbruksmark får det inte tas jordmaterial.
- Torvmarksarealen som är jordbruksmark eller växtbeståndet på den får inte brännas.
- På en torvmarksareal som är jordbruksmark får inte nya öppna diken grävas, utom om grävningen av ett nytt öppet dike hänför sig till grundandet av en våtmark som ska anläggas eller till ett projekt för grundtorrläggning eller arrondering som gäller flera markägare.
- Permanent gräsmark på torvmarksareal som är jordbruksmark får inte plöjas mer än en gång under en fyraårsperiod. (detta krav tillämpas inte på arealer som uppfyller kravet som gäller växttäckning på nyröjningar eller på arealer enligt GAEC 9).

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

GAEC 3 Förbud mot bränning av stubb

Förbud mot bränning av stubb

- Stubb av spannmål, bovete, quinoa, oljeväxter, spånadsväxter, baljväxter och frökryddor får inte brännas.
- Förbudet mot bränning av stubb gäller inte vall.

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Föreskrivet verksamhetskrav 1 (SMR 1)

Kontroll av diffusa föroreningskällor för fosfat

SMR 1

Kontroll av diffusa föroreningskällor för fosfat:

- Fosforgödsling
- Anmälningar och tillstånd som gäller uttag av vatten
- Förbud mot förorening av mark och grundvatten
- Anmälningar och tillstånd som rör djurstallar

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Fosforgödsling

Beaktande av den totala mängden fosfor

- Bestämmelserna om fosforgödsling är av samma typ som inom den nuvarande miljöersättningen
- Vid gödslingen beaktas den totala mängden fosfor
- Undantag:
 - Kött- och benmjöl, behandlat slam från slamavskiljare och slutna tankar och slam från reningsverk → beaktas 60 % av totalfosfor
 - Aska och biokol → beaktas 40 % av totalfosfor
 - Pälsdjursgödsel → beaktas 60 % fram till den 31 december 2027.
- Om en gödselprodukt innehåller fler än ett ämne beräknas användbarheten av den totala mängd fosfor som gödselprodukten innehåller på basis av komponentmaterialens massandelar och användbarhet.
- Om det i varudeklarationen inte finns information om komponentmateriallets massandel beaktas den totala mängden fosfor.

- Fosforgödsling ska genomföras enligt skifte på basis av grödan, skördenivån och markens bördighetsklass.
- Om det inte finns någon markkartering enligt miljöersättningen, ska undersökningen utföras i ett separat ackrediterat laboratorium.
 - Bördighetsklassen ska utredas för fosfor
 - Jordarten ska utredas för kväve
- Fosforgödsling kan också göras på nivån i bördighetsklass 6, för kvävegödsling ska man göra en separat jordartsanalys.
- Om jordarten inte har bestämts med analys måste gödslingsövervakningen göras med tabellvärden, genom nitratförordningen blir bristen på jordanalys en påföljd för villkorligheten.
- Enligt miljöförbindelsen behöver man inte göra en analys av skiften som är mindre än 0,5 ha
 - man behöver inte heller göra en analys i villkorligheten (intelligande skifte, tabellvärde, analys)
- Enligt miljöförbindelsen behöver man inte göra en analys av skiften som inte berättigar till ersättning
 - Om ett skifte på över 0,5ha i villkorligheten som inte berättigar till ersättning gödglas med kvävegödselmedel ska skiftets jordart analyseras. Om man använder mer fosfor än vad bördighetsklass 6 tillåter ska skiftets bördighetsklass analyseras.

Undersökning av jordart och bördighetsklass i villkorligheten

- Villkorligheten kräver en analys av jordarten och bördighetsklassen om arealen gödglas.
- Jordproverna ska tas så att de på ett heltäckande sätt representerar det basskifte som gödglas.
 - 1 prov/basskifte, om det på ett heltäckande sätt representerar basskiftet
 - Om jordarten varierar på skiftet ska flera prover tas
 - Ett prov ska bestå av flera delprov
- Som grund för gödsling godkänns en högst 10 år gammal marktraktering.
- Om marktrakteringar har gjorts på skiftet vid olika tidpunkter ska gödslingen basera sig på det senaste tillgängliga analysresultatet.
- Jordbrukaren kan planera och genomföra gödslingen antingen i enlighet med de gödslingsskiften som jordproverna representerar eller genom att beräkna gödslingen med användning av medeltalet eller det vägda medeltalet av de tillåtna maximigivorna.

Främjande av återvinning av fosfor

- I syfte att främja återvinningen av fosfor får högst 5 kilogram fosfor per hektar spridas när
 - kolumn 6 eller 7 i tabellen över bördighetsklasser saknar numeriskt värde,
 - fosfor härstammar från avskiljningen av fosfor i naturgödsel eller rötrest, och
 - förhållandet mellan kväve och fosfor är minst 10 (g/g) i den fraktion som uppkommer vid avskiljningen av naturgödsel eller rötrest.
- Om fosfor sprids på ovan nämnt sätt är fosforutjämning inte tillåten.

Justering på basis av skördenivån

- Om den uppnådda skördenivån för jordbruksskiftet under de föregående 5 åren är mer än 5 000 kilogram per hektar och år för spannmål och mer än 2 250 kilogram per hektar och år för oljeväxter, kan den maximala mängden gödsel utökas med högst 3 kilogram fosfor per hektar och år.
- Om den uppnådda skördenivån för jordbruksskiftet är mer än 6 000 kilogram per hektar och år för spannmål och mer än 2 750 kilogram per hektar och år för oljeväxter, kan den tillåtna maximala mängden gödsel utökas med högst 6 kilogram fosfor per hektar och år.
- Justeringar på basis av skördenivån används inte i bördighetsklasserna 7.

Fosforgödsling

- Gödselundantaget kan tillämpas i två år från och med förordningens ikraftträdande fram till → 17.1.2025.
- 2023 behöver man inte beakta gödslingen 2022, även om skörden inte har åtgärdats.
→ Undantag har beviljats eftersom kraven på fosforanvändning ändrats för 2023.
- Om en fosforutjämningsperiod pågår behöver gamla utjämningsperioder inte beaktas.
→ 2023 kan en ny utjämningsperiod inledas även om utjämningsperioden för miljöförpliktelsen inte är slutförd.
→ Undantag har beviljats eftersom kraven på fosforanvändning ändrats för 2023.

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Anmälningar och tillstånd som gäller uttag av vatten

- En skriftlig **anmälan** om uttag av ytvatten eller grundvatten ska göras till tillsynsmyndigheten senast 30 dygn innan uttaget av vatten inleds, om den vattenmängd som tas regelbundet överstiger 100 kubikmeter per dygn och om tillstånd inte krävs för uttaget.
- Tillståndsmyndighetens **tillstånd** ska finnas bland annat om
 - man tar över 250 m³ grundvatten per dygn annat än tillfälligt
 - man omvandlar ett markområde permanent till ett vattenområde genom att höja vattenståndet i vattendraget
 - man gör ändringar som ändrar farleden så att det blir svårare att använda den eller man gör farleden smalare eller stänger den. Med farled avses en sådan led i ett vattendrag där det kan finnas sjötrafik.
 - det inte finns tillräckligt med vatten för de ägare eller delägare i vattenområdet som tar vatten

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Anmälningar och tillstånd som rör djurstallar

- För verksamhet som medför risk för förorening av miljön krävs miljötillstånd eller anmälningsbeslut
- Beroende på verksamheten och dess omfattning
 - Anmälningsbeslut beviljat av kommunens miljöskyddsmyndigheter
 - Miljötillstånd beviljat av tillståndsmyndigheten

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Förbud mot förorening av mark och grundvatten

- På marken får man inte släppa ut eller lämna ett ämne som innehåller fosfor, som försämrar markens kvalitet, orsakar fara eller skada för hälsan eller miljön eller orsakar annan skada.
- De åtgärder som vidtas på din gård får inte orsaka direkta eller indirekta utsläpp av fosfor som orsakar övergödning i grundvattnet. Kravet ska beaktas i all jordbruksverksamhet på gården och på hela jordbruksmarken, inte enbart i grundvattenområden.

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Föreskrivet verksamhetskrav 2 (SMR2)

Skydd mot att vatten förorenas av nitrater från jordbruket

Användning och lagring av stallgödsel

- De nuvarande tvärvillkorskraven förblir oförändrade:
- Hantering av stallgödsel och gödselafabrikat
- Lagring av stallgödsel och krav på lagringsutrymmen
- Lagring av torrgödsel i undantagssituationer
- Begränsningar för spridning av stallgödsel
- Maximala mängder kvävegödsling
- Stallgödselanalys
- Bokföring

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

GAEC 4 Skyddsremсор

- Ett basskifte som är beläget vid ett vattendrag ska vid skiftesgränsen mot vattendraget ha en minst 3 meter bred obearbetad skyddsremsa med växttäckning, på vilken växtskyddsmedel inte får användas.
- Ett basskifte gränsar inte till ett vattendrag om
 - det mellan åkern och vattendraget finns i genomsnitt minst 10 meter skog, buskage, tomtmark, vägområde, impediment eller tvinmark eller något annat område och vattnet inte når fram till jordbruksmarken ens vid översvämning,
 - jordbruksmarken ligger bakom en översvämningsvall och dräneringsvattnet pumpas bort eller leds bort på något annat motsvarande sätt.
- Via Viputjänsten kan man kontrollera vilka skiften som gränsar till ett vattendrag.

- Växtligheten på en skyddsremsa kan bestå av vilda växter eller sådda vallväxter, dock inte vedartade växter.
- Varken växtskyddsmedel eller gödselmedel får användas på skyddsremsan
 - I undantagsfall får växtskyddsmedel används i form av punktbekämpning i enlighet med begränsningarna för användningen av växtskyddsmedel.
 - Ett undantagsfall är till exempel omfattande förekomst av ogräs som sprids lätt, förekomst av flyghavre samt förekomst av invasiva främmande växtarter.
- Tillstånd för användning av växtskyddsmedel ska alltid sökas hos NTM-centralen.

- Om växtligheten på skyddsremsan skadas eller förstörs, ska vallväxterna sås på skyddsremsan genast när förhållandena tillåter det.
- Information om åtgärder som vidtas på skyddsremsan ska föras in i de skiftesvisa anteckningarna

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

GAEC 5 Skyddsremсор på lutande marker

Skyddsremсор på lutande marker

- Svarar mot EU-förordningens krav på jordbearbetning för att minska risken för markförsämring och erosion på lutande mark.
- I praktiken samma villkor som ovannämnda GAEC 4 skyddsremсор
- Ett sådant skifte av jordbruksmark eller en del av det som är beläget vid ett vattendrag ska ha en skyddsremsa om lutningen mot vattendraget är
 - på det finländska fastlandet minst 15 procent
 - på Åland minst 10 procent

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

**GAEC 6 Minimikrav för marktäckning för
att undvika barmark under de perioder
som är känsligast**

Minimikrav för marktäckning

- 33 % av den sammanlagda arealen åkrar och permanenta grödor ska ha ett växttäckte under perioden 31.10-15.3
- Kravet gäller inte permanenta gräsmarker
- Arealerna ska uppges i höstanmälan
 - Äkta växttäckte
 - Stubb
 - Lätt bearbetat
 - Växtrester
 - Bearbetat eller utan växttäckte

Som minimimarktäckede för villkorligheten godkänns 1/2:

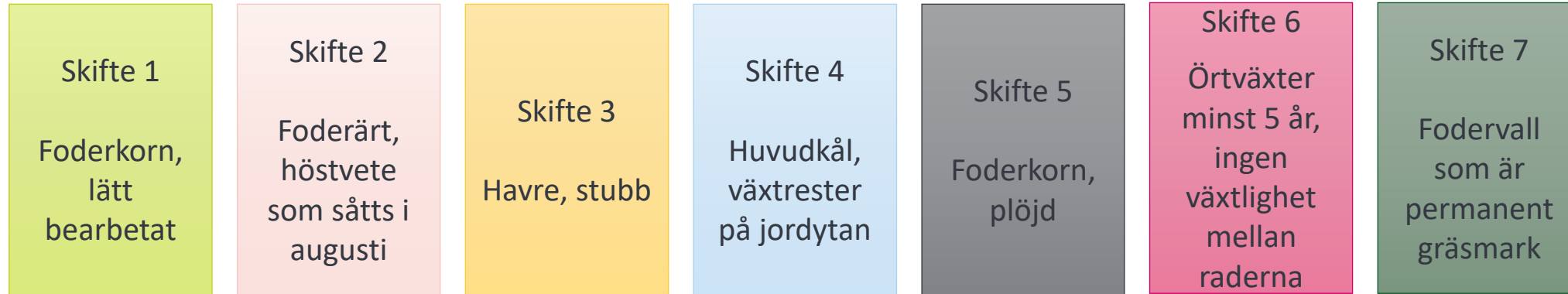
- **obärgade växtbestånd och stubb** av spannmål, bovete, quinoa, oljeväxter, spånadsväxter, baljväxter och frökryddor samt av blandade växtbestånd av dessa
- höstsådda spannmål, höstsådda oljeväxter och andra höstsådda grödor
- vallväxter och rörflen (inte permanent gräsmark)
- naturvårdsvallar och grüngödslingsvallar
- kummin
- jordgubbar
- permanenta trädgårdsväxter med växtbestånd mellan raderna
- fånggrödor och mellangrödor
- markförbättrande grödor och saneringsgrödor
- mångfaldsväxter
- grönträda
- skyddszoner och vallar på torvåkrar

- Stubb av vallväxter och stubb av spannmål, bovete, quinoa, oljeväxter, spånadsväxter, baljväxter och frökryddor samt av blandade växtbestånd av dessa får förstöras kemiskt.
- sådana arealer med vallväxter, spannmål, bovete, quinoa, oljeväxter, spånadsväxter, baljväxter och frökryddor samt av blandade växtbestånd av dessa **som har bearbetats lätt**, om bearbetningen utförs som enkel körning med kultivator, tallriksharv, s-pinnharv, spadrollharv eller rullluftningsaggregat
- **icke-bearbetade arealer där det på ytan finns växtavfall efter bärningen** av följande växter: kålväxter, sallat och cikoriasallat, gurkväxter, ärtväxter, sockermajs, sockerbeta, rotfrukter (med undantag av morötter), pepparrot, jordärtskocka.

Exempel på minimimarktäckelse

Åkerareal och areal för
permanenta grödor

Skiftena 1–4 uppfyller kraven på minimimarktäckelse. Areal med marktäckelse 66,7 %.

33 % av åkerarealen och arealen med permanenta grödor har marktäckelse

Trädor

- Trädorna ska i regel vara grön- eller stubbträda 30.6-31.8.
- Om sådden på grund av exceptionella väderleksförhållanden inte är möjlig senast 30.6, ska sådden ske genast när förhållandena tillåter det.
 - När en grönträda sås in ska en tillräcklig mängd frön användas i syfte att åstadkomma ett täckande växtbestånd.
- Stubbträda är åker som är täckt av stubb av spannmål, bovete, quinoa, oljeväxter, fiberväxter, baljväxter eller frökryddor från föregående eller en äldre växtperiod och som är obearbetad
- Ett jordbruksskifte får vara svartträda, om det finns en grundad orsak till detta
 - Från kravet på grön- eller stubbträda får avvika endast i den omfattning och under den period som skälet till svartträdan förutsätter.

Sådd av höstgröda på träda

- Från kravet på grön- eller stubbträda får avvikas, om arealen besås med grödor som ska sås på hösten.
- Trädan får då avslutas och bearbetas och växtbestånd får anläggas från och med den 1 augusti.
- Trädan får inte gödslas i annat fall än om den besås med en höstgröda, dvs. i praktiken är det höstgrödan och inte trädan som gödslas.
- Växtskyddsmedel får användas på träda från och med den 1 september.
 - Vid sådd av höstgröda får växtskyddsmedel användas från och med den 1 augusti.

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

GAEC 7 Växtföljd

Årlig växtföljd

- År 2023 gäller detta endast gårdar som väljer åtgärden med fånggrödor för miljöersättning
- På minst 33 procent av den åkerareal som är i stödsökandens besittning och som har anmälts i stödansökan för året i fråga och på vilken en ettårig gröda odlas ska grödan vara en annan än året innan.
- Under ansökningsåret granskas de jordbruksskiften i sökandens besittning på vilka det har odlats en ettårig gröda året innan.
 - På 33 % av arealen av dessa jordbruksskiften ska grödan bytas till en annan
- Om besittningen av åkrarna överförs från en gård till en annan påverkar detta inte kravet
 - Kravet på växtföljd måste uppfyllas även om åkerns besittning överförs till en annan.

Gruppering av växter som omfattas av kravet på växtföljd

- Ettårig gröda:
 - Ettåriga växter av olika växtsläkten som odlas i Finland och som är avsedda för jordbruksproduktion (t.ex. havre, korn, råg, vete, rybs etc.)
 - En ettårig art som hör till korsblommiga (Brassicaceae), potatisväxter (Solanaceae) eller gurkväxter (Cucurbitaceae)
- Höstsådda och vårsådda växter, speltvete och mellangröda räknas som olika odlingsväxter
- Närmare gruppering i guiden för villkorlighet

Kravet på växtföljd gäller inte arealer med följande grödor

- Gräs- och vallfoderväxter
- Fleråriga växter
- Trädor
- Potatis
- Sockerbeta
- Huvudkål
- Lök
- Röd- och gulbeta
- Morot

Kravet på växtföljd gäller inte gårdar:

- där mer än 75 % av åkermarken används för produktion av gräs eller annat örtartat foder, är mark i träda, används för odling av baljväxter eller är föremål för en kombination av dessa användningsområden
- där mer än 75 % av den stödberättigande jordbruksarealen är permanent gräsmark, används för produktion av andra vallfoderväxter eller är föremål för en kombination av dessa användningsområden
- med en åkermarksareal upp till 10 hektar.
- som är i ekoproduktion (gårdar som hör till ekokontrollen. Om en del av gårdens areal är enbart i ekologisk produktion gäller befrielsen bara den del som är i ekologisk produktion).

Växtföljden kan fyllas ut med mellangrödor

- Mellangrödorna är en sekundär gröda som sås samma år efter skördegrödan
 - Kan sås efter sådden av skördegrödan. Kan inte sås samtidigt med eller före skördegrödan
 - Mellangrödorna ska sås senast den 31 augusti och bevaras fram till och med den 31 oktober.
 - Mellangrödorna ska vara en annan än den egentliga odlingsväxten
 - Mellangrödorna ska bilda ett växtbestånd
 - Mellangrödorna uppges i uppgifterna om jordbruksskiften i stödansökan
-
- Om man för ett jordbruksskifte väljer en mellangröda till kravet på växtföljd kan man inte välja fånggröda till miljöförbindelsen för samma skifte.
 - Mellangrödorna godkänns både för minimiväxttäckning inom villkorligheten och för växttäckning vintertid inom stödet för miljösystem, om mellangrödorna bevaras under den tid som villkoren stipulerar (inom villkorligheten 31.10-15.3 och inom stödet för miljösystem 31.10-15.4)

Exempelbild på årlig växtföljd

2022	Skifte 1 Foderkorn	Skifte 2 Foderärt	Skifte 3 Havre + fånggröda	Skifte 4 Matpotatis	Skifte 5 Örtväxter minst 5 år	Skifte 6 Fodervall	Skifte 7
2023	Skifte 1 Foderkorn + mellangröda havre	Skifte 2 Morot	Skifte 3 Havre	Skifte 4 Vårvete	Skifte 5 Örtväxter minst 5 år	Skifte 6 Vårvete	Kommit i besittning 2023. Havre sås, 2022 varit havre.
Växtföljd	✓ Foderkorn har bytts ut till havre	✓ Foderärt har bytts ut till morot	✗ Samma växt på varandra följande år	Kravet på växtföljd gäller inte potatis	Kravet på växtföljd gäller inte mångåriga växter	Kravet på växtföljd gäller inte vallar	✗ Samma växt på varandra följande år

År 2022 har skiftena 1–3 och 7 odlats med ettåriga grödor

→ Dessa skiften är med i granskningen 2023.

År 2023 har odlingsväxten bytts ut på skiftena 1 och 2 = 50 %.

På minst 33 procent av den åkerareal som är i stödsökandens besittning och som har anmälts i stödansökan för året i fråga och

Flerårig växtföljd

- Genomförs första gången 2025.
- Samma ettåriga gröda får odlas på samma åkerareal högst tre år i följd.

Exempel på flerårig växtföljd

2022	Foderkorn	Matpotatis	Havre + fånggröda	Fodervall
2023	Foderkorn	Morot	Havre	Havre
2024	Foderkorn	Fodervall	Havre + fånggröda	Havre + fånggröda
2025	Foderkorn + mellangröda havre	Fodervall	Havre	Havre + mellangröda vall
Växtföljd	 Foderkorn tre år i rad	Kravet på växtföljd gäller inte	 Samma växt varje år	 Havre två år i rad

Föreskrivet verksamhetskrav 3 och 4 (SMR 3 och 4)

Bevarande av vilda fåglar

**Bevarande av livsmiljöer samt vilda djur
och växter**

Bevarande av vilda fåglar

- Tvärvillkorskraven förblir oförändrade:
- På gårdens jordbruksmark som ingår i ett av statsrådet godkänt naturskyddsprogram har det inte vidtagits åtgärder som äventyrar skyddets syften.
- Fridlysningsbestämmelserna för ett skyddsområde enligt 13 §, 17 §, 24 §, 29 § eller 30 § i naturvårdslagen 1096/1996 eller ett område enligt 25 § i den lagen har följts.
- Andra viktiga förekomstplatser för fågelarter som kräver särskilt skydd har inte försämrats avsevärt.
- Fågelarter som ligger till grund för valet till nätverket Natura 2000 eller fåglarnas livsmiljöer har inte försämrats avsevärt.
- En anmälan till NTM-centralen har gjorts om åtgärder som avsevärt kan försämra naturvärden som ligger till grund för skyddet av ett område som hör till nätverket Natura 2000.

Naturskydd

- Tvärvillkorskraven förblir oförändrade:
- På gårdens jordbruksmark som ingår i ett av statsrådet godkänt naturskyddsprogram har det inte vidtagits åtgärder som äventyrar skyddets syften
- Fridlysningsbestämmelserna för ett skyddsområde enligt 13 §, 17 §, 24 §, 29 § eller 30 § i naturvårdslagen 1096/1996 eller ett område enligt 25 § i den lagen har följts.
- Naturtyper som ligger till grund för valet till nätverket Natura 2000 (bilaga I till habitatdirektivet) har inte försämrats avsevärt.
- Arter som ligger till grund för valet till nätverket Natura 2000 (bilaga II till habitatdirektivet) har inte försämrats avsevärt.
- En anmälan till NTM-centralen har gjorts om åtgärder som avsevärt kan försämra naturvärden som ligger till grund för skyddet av ett område som hör till nätverket Natura 2000.

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

GAEC 8 Arealer som inte ger skörd

Icke-produktiva arealer

- Kravet gäller gårdar i landskapen Nyland, Egentliga Finland och Åland
- Kravet gäller också jordbrukare som bedriver ekologisk produktion
- Av gårdens åkerareal ska minst 4 % årligen vara icke-produktiv areal 1.1–31.8.

Ett undantag för år 2023 när det gäller kravet på icke-produktiv areal

- På grund av kriget i Ukraina har ett undantag för år 2023 meddelats i fråga om kravet på arealer som inte ger skörd:
 - Tack vare undantaget får också andra än trädesväxter odlas på icke-produktiv areal som ligger i träda (dock inte soja, majs eller energived med kort omloppstid)
 - År 2023 får skörd bärgas på icke-produktiv areal och växtskyddsmedel får användas där.

Icke-produktiv areal från och med 2024

- Minst 4 % av gårdens åkerareal ska årligen ligga i träda 1.1-31.8
- Jordbruksprodukter får inte produceras på arealen
- Förbjudet att använda gödselmedel och växtskyddsmedel
- Trädan får användas som betesmark och växtligheten får bärgas från och med 1.9
- Om arealen besås med höstsådda grödor är åtgärder i anslutning till sådden tillåtna från och med 1.8
- Minimistorleken på ett trädesskifte är 0,01 hektar

Kravet på icke-produktiva arealer gäller inte gårdar:

- där mer än 75 % av åkermarken används för produktion av gräs eller annat örtartat foder, är mark i träda, används för odling av baljväxter eller är föremål för en kombination av dessa användningsområden
- där mer än 75 % av den stödberättigande jordbruksarealen är permanent gräsmark eller används för produktion av gräsväxter eller andra vallfoderväxter
- vars åkermarksareal är högst 10 hektar.

Landskapselement

- Samma villkor som tidigare
- Trädgrupper och enstaka träd som är skyddade enligt 29 § 1 mom. 9 punkten i naturvårdslagen (1096/1996) eller 5 § 8 punkten i Ålands landskapsförordning om naturvård (Ålands författningssamling 1998:113) ska bevaras, om de växer på en areal om högst 0,2 hektar antingen på ett basskifte med jordbruksmark, på en dikesren på ett basskifte eller i området mellan angränsande basskiften.
- Dessutom ska sådana naturminnesmärken som avses i 23 § i naturvårdslagen eller i 6 § i Ålands landskapslag om naturvård (Ålands författningssamling 1998:82) bevaras, om de är högst 0,2 hektar stora och finns på ett basskifte, på en dikesren på ett basskifte eller i ett område mellan angränsande basskiften.

Förbud mot beskärning av träd

- Träd på jordbruksmark får inte fällas eller beskäras från och med den 1 maj till och med den 31 juli
 - gäller alla träd, inte enbart skyddade träd.
- Förbudet gäller inte areal av permanent gröda eller areal som omfattas av miljöavtal om skötsel av landsbygdsnaturens mångfald och landskapet.

Bekämpning av flyghavre och lokor

- På jordbruksmark som är smittad med flyghavre ska flyghavren bekämpas antingen kemiskt, mekaniskt, genom plockning eller med andra åtgärder i enlighet med lagen om bekämpning av flyghavre (185/2002) och på Åland i enlighet med landskapslagen om bekämpning av flyghavre (Ålands författningssamling 1977:68).
- Den anvisning eller plan för bekämpning av flyghavre som den behöriga myndigheten har gjort upp ska följas.
- På jordbruksmark ska jätteloka (*Heracleum mantegazzianum*), tromsöloka (*Heracleum persicum*) och bredloka (*Heracleum sosnowskyi*) senast i blomningsskedet bekämpas antingen kemiskt, mekaniskt, genom plockning eller med andra åtgärder.

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

GAEC 9 Permanenta Naturagräsmarker

- Kravet på bevarande av permanent gräsmark på Naturaområden gäller alla jordbrukare, också jordbrukare som bedriver ekologisk produktion
- Permanent gräsmark på Natura 2000-område ska bevaras och får inte plöjas.
 - Växtbestånd får förnyas endast av särskilda skäl.
 - Innan förnyelsen inleds ska kommunens landsbygdsnäringsmyndighet skriftligen underrättas om förnyelsen och genomförandesättet.

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Föreskrivet verksamhetskrav 7 (SMR 7)

Växtskyddsmedel

Växtskyddsmedel

- Endast växtskyddsmedel som är godkända i Finland får användas på gården
- Påskrifterna på växtskyddsmedlets försäljningsförpackning har följts vid användningen av växtskyddsmedlet

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Föreskrivet verksamhetskrav 8 (SMR 8)

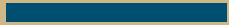
Hållbar användning av bekämpningsmedel

- Hantering och lagring av växtskyddsmedel samt korrekt behandling av deras förpackningar och rester
 - Verksamhetsutövaren ska iaktta särskild försiktighet vid lagring, hantering, utspädning och blandning av växtskyddsmedel före och under spridningen för att åtgärderna inte ska medföra någon risk för människors hälsa eller för miljön.
 - Växtskyddsmedel ska förvaras i ändamålsenliga förvaringslokaler separat från livsmedel och foder. Tillvaratagande och bortskaffande av rester av växtskyddsmedel och växtskyddsmedlens förpackningar ska ske i enlighet med avfallslagen.
- Utrustningen för spridning av växtskyddsmedel har testats med 3 års mellanrum
 - Undantag för ryggsprutor etc.
- Examen inom området för växtskyddsmedel

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Villkorlighetskrav i Vipu, växtföljd

- Uppfyllelse av kravet kontrolleras enligt: förverkligas/förverkligas inte/gäller inte gården

Viljelykiertovaatimus						
Yksivuotinen viljelykiertovaatimus			Toteutuu/Ei toteudu/Ei koske tilaa			
Edellisen vuoden yksivuotisen kasvien pinta-ala (ha)			13,50			
Pinta-ala jolla kasvi on vaihtunut (ha)			12,0			
%			100			
Näytä laskelma						
Lohkotunnus	Kasvulohko	Ilmoitettu kasvi	Pinta-ala (ha)	Edellisen vuoden yksivuotisen kasvin pinta-ala (ha)	Pinta-ala, jolla kasvi vaihtunut (ha)	
123-12345-12	A	Kaura	12,0	10,00	12,0	
234-23456-23	A	Mallasohra	3,50	3,50	0,00	
Edellisen vuoden yksivuotisten kasvien pinta-alasta tulee vaihtua vähintään 33% toiseksi kasviksi.						
Tilan peltoalasta on yli 75 % heinä- tai nurmirehukasveja, palkokasveja ja/tai kesannolla.						

Villkorlighetskrav i Vipu, icke-produktiv areal

- Uppfyllelse av kravet kontrolleras enligt: Förverkligas/förverkligas inte/gäller inte gården

Tuottamattoman alan vaatimus

Tuottamattoman alan vaatimus	Toteutuu/Ei toteudu/Ei koske tilaa
Tuottamaton ala (ha)	100
Tuottamattoman alan laksennassa käytettävä peltoala (ha)	100
%	100

i Ilmoita vähintään 4 % peltoalastasi tuottamattomaksi alaksi. Muutosvaiheen aikana lisäämäsi tuottamaton ala ei kasvata prosenttiosuutta. **x**

⚠ Tuottamatonta alaa on ilmoitettu liian vähän. Sinun on jätettävä vuosittain vähintään 4 % peltoalastasi tuottamattomaksi alaksi. Muutosvaiheen aikana lisäämäsi tuottamaton ala ei kasvata prosenttiosuutta. **x**

Villkorlighetskrav i Vipu, minimikrav för marktäckning

- Uppfyllelse av kravet kontrolleras enligt: Höstanmälan.

Toimenpidelohkot

Lisää uusi toimenpide lohko

K1 0123 ABC 1,5 ha

Kasvipeitteisyyslaji *	Ehdollisuuteen kelpaava pinta-ala	Ekojärjestelmätukeen kelpaava pinta ala
Sänki	1,5 ha	1,5 ha

⚠ Huomautus xxx

Poista toimenpide Muokkaa toimenpidelohkoa

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Sammandrag

www.livsmedelsverket.fi/villkorlighet

- Villkorligheten är ett krav för att man ska få EU:s helfinansierade direkta stöd och delfinansierade jordbrukarsättningar för landsbygdsutveckling till fullt belopp.
 - En del av villkorlighetskraven gäller även de nordliga hektarstöden

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Vad lärde du dig?

Svaren publiceras efter utbildningen

- Uppfylls det årliga kravet på växtföljd?

2022	Skifte 1 Foderkorn+ mellangröda havre	Skifte 2 Morot	Skifte 3 Rörflen (energi)	Skifte 4 Havre + fånggröda	Skifte 5 Hallon	Skifte 6 Fodervall, som är permanent gräsmark	Skifte 7
2023	Skifte 1 Foderkorn + mellangröda havre	Skifte 2 Foderärt	Skifte 3 Havre	Skifte 4 Vårvete	Skifte 5 Hallon	Skifte 6 Vårvete	Kommit i besittning 2023. Sås vårrybs, 2022 var det höstrybs.

Svar:

- Uppfylls kravet på minimiväxttäckning?

Skifte 1 Höstrybs, lätt bearbetat	Skifte 2 Foder vall, som är permanent vall. I augusti sått höstrybs	Skifte 3 Mångfalds- växter, äng	Skifte 4 Morot	Skifte 5 Foderkorn, plöjd	Skifte 6 Hallon, gräsväxtlighet mellan raderna	Skifte 7 Fodervall som är permanent gräsmark
--	---	---------------------------------------	-------------------	---------------------------------	--	--

Svar:

RUOKAVIRASTO

Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

